

veselă, glumea și nici grijă n'avea de greutatea corfei, cu toate, că corfa ei era mai încărcată, ca a celeilalte.

Fata cea necăjită, vădându-o pe astalaltă așa de veselă, o întrebă, că ei nu-i pare grea corfa?

— Nu, duse acesta, pentru-că eu am pus pe oblanicîu o iarbă, care ușurează foarte mult povara.

— Așa? duse cea dintăiu mirată, și cum se chiamă iarbă acesta folositoare, căci de-a dori așa vră se-mi câștig și eu din ea.

— Să chiamă „Răbdarea“.

Răbdarea este într'adevăr o însușire foarte folositoare; avându omul răbdare, ori-ce lucru greu, îi va fi ușor și-l va pute duce în deplinire. Pentru aceea duse vorba lumii: „Ca răbdarea lu necasă, nici un lăcu nu este mai bună“, și era alta: „răbdarea trece marea“.

VI.

Creștinul și Turcul.

În vremile bătănie, când cetele sălbatice de Turci și de Tătari năvăleau până prin țerile noastre și moșii și strămoșii noștri se hărțuiau și de ei cu ele, s'a întâmplat, că un voinic, vestit de viteză, în luptele cu Turcii, cădu în prinsore la Turci și ajuns în mâinile unui pașă.

Pașa, crud de fire și știind, că acest viteză a omorât și a robitu mult Turci, se hotărî să-l chinu după placul său. Și ce făcu nemilosul pașă? Lă prins în ham la plug și ara cu el totă ziua, de dimineața până seara, și mi-ți-lu croia cu biciul, mai altfel cum bate omul nemilos vita din jug, de-i sângerau spatele de plesnele biciului.

Voinicul suferia toate în tăcere și avu multă să sufere, până când îi sosi ciasul de mântuire. Într'o noapte întunecată, când păzitorii dormeau, eși pe nesimțite din închisore și p'aci e calea fărtaie, nici nu se oprî până în tabăra creștină, unde încinse din nou spada de viteză; căci trebuie să șcim, că în vremile vechi războiele și hărțuielele țineau vreme lungă; taberele nu se împrăștau cu anii.

Nu mult după fuga voinicului se întâmplă, că într'o luptă dintre turci și creștini, cădu prins în mâinile creștinilor pașa acesta și fu dat de rob voinicului, fiindcă se scia pățania și suferințele lui din robia.

Pașa, când vădu înaintea sa pe voinicul, pe care el îl chinu, tot încremenit, căci gândi, că acest își va resbuna asupra lui. Dér voinicul îi grăi:

— Tu m'ai chinut fără milă și mai bajocrit, când am fost în puterea ta; acum, fiindcă s'a schimbat sôrtea și ai ajuns și tu în mâinile mele, ar trebui să ți dau împrumutul, faptă pentru faptă, și să te chinu și eu. Dér legea noastră creștină ne învătă: „s'î iubim și pe dușmanii noștri“. Pentru aceea eu te ert și ți dau drumul din robia; poți merge unde vrei.

Acastă faptă frumoasă pătrunse așa de tare pe pașa, încâtu părăsindu legea turcescă, se făcu creștin. Într'adevăr, a ierta pe dușmanii noștri și a nu uita s'î răsbun asupra lor, este cea mai frumoasă faptă, ce-o poate face omul.

ECONOMIA.

Cum se ne întocim și se întrebun-țăm timpul.

II.

Peste an sunt 52 de Dumineci și totu atâtea sêrbători. Acestea încă sunt prețioase pentru plugari, căci Dumneđu le-a lăsat pentru odihna trupului și a sufletului, le-a lăsat pentru-că se ne indeletnicim întru fapte bune, ér nu întru fapte rele. Și lucrul cel mai bun, ce-l putem face, este ca să ne gândim asupra lucrărilor, ce avem să facem în săptămâna și în zilele următoare, este, ca să ne împărțim timpul de lucru și să ne sfătuim și cu vecinii noștri asupra lucrărilor, căci vorba bună, sfatul bun se primesce, vină elu ori de unde și ori dela cine.

Plugarul cu minte, și cu judecată, căruia îi zace la inimă binele său, și care voesce se dea înainte, nu încheia ziua, înainte de a se fi cugetat, ce are să lucre în ziua următoare și înainte de a fi pus la cale cu omenii săi toate lucrurile pentru ziua de mâine. Firesce, că totdeauna trebuie să ne gândim și la umblarea vremei; și omul cu minte va sci să adauge la planul său: decă e vreme bună și potrivită pentru lucrul cutare; ér decă vremea să schimbă, atunci elu să aibă deja gata în capul său un al doilea plan, și să scie ce are să facă, căci atunci de multe-ori este prea târziu, ca să se gândească asupra altui plan, și acela să-l pună în lucrare.

Acastă însemnă a sci întrebunța timpul.

A sci potrive lucrul după timp, după umblarea vremei și după puterile trebuincioase, cari ne stau la îndemână, este măiestria cea mai mare, ce se cere la economie.

Cătu timp și câte parale nu risipește plugarul, care nu se cugetă, nu se gândesce asupra lucrului ce are să-l facă, ci lucră numai așa pe aici încolo ca și o vită!

Primăvera, când vrea să începă mai înteu a ara cu plugul, bagă de sémă, că plasul este rupt, că ferul cel lat este prea tocitu și nu-l mai poate întrebunța; dela grapă încă lipsesc mai mulți colți. Acestea toate trebuie să le ducă la rotariu și la faur, dér și aceștia tocmai acum au mai mult de lucru, nu-le pot face curându. Peste iernă au stat și ei cu mâinile în sinu, ca și plugarii, cari numai acum, când a sosit timpul lucrului, s'au pomenitu, că au lipsă de cutare și cutare uneltă.

Astfel pierdu ei vremea cea bună și potrivită pentru lucrul câmpului, stându la rotariu sau la faur. Altul voesce să ducă mustul de gunoiu pe liveđu, dér numai atunci bagă de sémă, că vasul este dogitu. Decă vrea să mergă în pădure, nu poate fiind, că sêcurea și toporul nu are codă, și trebuiesc ascuțite; du-te cu ele erăși la faur și la rotariu, căci elu nici barem o codă la sêcure nu poate pune. Codela dela sape și hârlețu încă sunt rupte și nu poate săpa în grădină, nu poate merge să bage apa pe livadă. Greblele încă n'au colți. Acestea toate sunt lucruri, pe care le putea face și direge fiesce-care plugar singur erna, când și așa nu prea are mult de lucru. În ziua când ar fi să se începă cositul, veđu în făuriștea faurului sute de cose, care trebuiesc bătute etc., pe când acesta se pute face cu mult mai nainte. Ce fel de lucru o să facă faurul, o scie fiesce-care din pățania sa proprie, și nu mai este de lipsă ca să i-o spun.

Astfel vom găsi sute și mii de lucruri, adeseori mici și neînsemnate, dér toate la un loc ne răpesc timpul multu, ne costă timp mult și prin urmare și bani mulți.

Dela împărțirea și întrebunțarea potrive a puterilor de

lucru atêrnă multu în economie; prin mijloce puține și bine întrebunțate se pot face și se pot ajunge multe, ér prin mijloce mari se pote ajunge puțin.

Încă un lucru trebuie să și-l însemneze bine fiesce-care economu. Și acesta este: *sculatulu de dimineță*; căci bine cunoscută este dicala poporului, că mânecatul de dimineță și insuratulu de timpuriu nu are greșu. Vera, când sunt călduri mari, omul lucră și orele răcorose ale dimineții cu mai multă plăcere și ușurință și cu mai mare sporu, decâtu în zăduful dela amedu. Dér și pentru vite este mai ușor lucrul făcutu pe rēcōre în orele de dimineță. A merge dimineța de timpuriu la lucru și a stêrși seara la timpul său, învelesce și pe lucratori.

Nu de multu am cetitu o istorioră despre doi vecini și acesta voiesc s'o împărțescu și eu aici:

Erau adecă doi vecini, cari aveau totu atâta moșă și avere. Amēdoi erau omeni harnici și de omenia, și amēdoi lucrau cu multă stăruință și silință. Amēdoi erau omeni evlavioși și cu frica lui Dumneđu; mergeau Dumineca și sêrbătōrea regulat la biserică și în fiesce-care dimineță se închinau și se rugau lui Dumneđu: *Dă-ne noue astăđu pânea noastră cea de toate zilele*. Și cu toate acestea unul dintre ei da înainte, ér celalaltu înapoi. Și ce credeți, care a fostu pricina? — Unul își dicese rugăciunea sa când se crepa de ziua, ér celalaltu când era sōrele susu pe ceriu.

Pentru imitare.

O măsură dintre cele mai folositoare a luat sinodulu eparhialu alu diecesei aradane, care voindu a cunosce starea poporului credinciosu din toate punctele de vedere, a hotăritu a se procura informațiuni exacte despre starea în care se găsesce astăđu populațiunea diecesei, pentru-că astfel cunoscându-se starea faptică a vieții lui, să se potă combina un plan bine determinat, pentru a pute lucra mai sistematicu, mai cu succesu la îmbunătățirea sorții poporului în toate direcțiunile vieții.

În adevăr, astăđu nu mai pote satisface preoțimea noastră nenu-

și se uită buimăcitu la talazarile apei, cari isbescu ripele furiosu, și la vârtejele spumose, cari se nascu pe lângă stâlpii podului. Se plecă din ce în ce mai mult peste marginele podului... valurile trec rēnduri rēnduri pe sub elu și-l chiamă într'una la ele cu voce turbată... dér de odată se retrage dela marginea podului, pe de altă parte însu se muștră elu însuși pentru această lasitate... și în cele din urmă plecă dela pod.

Plōia a încetat, lampelle de gazu luminează prin galantarele juvelierilor. Decă ar sparge unu giamu, cu o singură lovitură de pumnă ar pute să aibă pânea pe multă vreme... În birturi se aprind luminările și bietulu uvrier vede prin perdēna subțire omeni, cari mănăncă bine. Plecă repede de aci, ca să se ducă acasă, și trece pe lângă bucătării, mirosind carnea friptă, trece pe lângă cofetării pline cu prăjituri, cu un cuvēntu trece de-alungul Parisului prin mirosulu de bucate bune, ce atât de pofitōre sunt pe timpul cinei.

Când plecase de acasă adu dimineță, făgăduise nevastei și fetitelor, ce le avea, că de seară le va aduce de mâncare.

Cu toate acestea n'a cutezat să se întorcă acasă până n'a inoptat bine, căci nu voia să rămână de minciună. Pe când era în calea lui spre casă, se întrebă în sine, cum să între la ai săi, ce să le spună, ca să-i facă să mai aștepte și de aci încolo. Of! ei nu mai pot fără mâncare! Elu ar fi mai dus-o ceva și flământu, dér biata lui nevastă și mititeii erau prea slabi pentru a mai pute aștepta.

În sfârșitu îi vine în gându idea să cerșescă. Când trecu unu domn și o domnă pe lângă elu, vră să întință mâna, dér atunci îi înțepni brațulu și i-se înleștă gura. Rămâne ca trāsnitu în mijloculu drumului, și lumea, care trecea și-lu ocolea, vădēndu-lu așa de sfârșitu de fōme, îi dicese că-i beatu.

III.

Nevasta uvrierului eșise din căscioră lăsându singur pe mica ei fetiță adormită. Este slabă ca o scândură, și rochia ei de stambă d'abia i-se ținea pe trup. Plecă pe stradă în vēntulu strajnicu din Decemvre.

În odaia ei nu mai are nimic, căci totu a pus zalogu la o casă de depu-

neri. E timp destul optu zile pentru ca cineva să și golēscă odaia. Eri își scoasese penel din perin și le vēndu-se unui stringtoru de haine vechi, ér astăđu și-a dat și așternutul cu patu cu totu și i-a mai rămasu numai o velință, pe carea a atērnat-o la ferēstră ca să nu mai între frigulu în casă, căci mica copilă avea o tuse strajnică.

Fără să-i spună ceva bărbatu-său, a plecat și ea să găsească ceva de lucru. Dér lipsa de muncă a atinsu mai rău pe femeile, decâtu pe bărbații. Multe nenorocite au căduțu jertfă acestei miserii, multe au oftatu nopți întregi pline de desperare. Pe una o întâlni scriburand într'un colț de stradă, alta murise, și o a treia s'a dusu cine scie unde.

Ea avea din norocire un bărbat bun, care nu bea, astfel că ei ar fi pututu trăi bine de totu, decă așa zile blēstamate, în care nu gāsiau de lucru, nu i-ar fi silitu să și vēndă totu. Acum nu mai aveau nici creditu. Era datore brutarului, era datore prin prāvălu și pe la precupeți, și nici că mai putea da pe lângă prāvăliile lor. După prāvălu mersese la o soră a ei, ca să-i

cără ceva împrumut, dér și la ea a găsitu aceeași miserie și fără să și mai spună păsul, au început amēdou să plângă amar. Când s'a despărțitu, i-a făgăduitu, că-i va trimite o bucată de pâne îndată ce se va întorce bărbatu-său acasă și-i va aduce ceva bani.

Bărbatul ei încă nu venise. Plouă cu zăpadă și ea își blastēmă sôrtea. Picături mari cadu pe picioarele ei, rēcēla și umeđela îi pătrunde prin rochia. Dela unu timp își perde răbdarea, și fără să se mai uite la vremea asta urită, plecă de-alungul stradei și merge până în capetulu ei ca să se uite, nu cumva zărosce pe bărbatu-său venind pe șosea. Ea se întorce udă până la pele. Își netezesce perulu cu mâinile, îl stōrce ca să se mai usce. Mai răbdă ce mai răbdă, și în cele din urmă simte în corp nise spasmi de friguri.

Lumea, care mergea pe stradă, o împingea cu cotulu, ea se da la o parte smerită, ca să nu vatempe pe nimenea. Unii bărbați se uitau la ea în față, și din când în când simția rēsululu caldu alt unora, cari se apropiu mai tare de ea. Sgomotosulu Parisu, stradele lui pline

măratelor trebuințe ale credincioșilor săi, decât se restringe numai între marginile înguste ale paragrafilor, prin care se determină cercul său de activitate. Paragraful arată numai ceea ce e neapărat necesar a se face, preotul harnic, înțelept și cu adevărată tragere de inimă față de binele credincioșilor săi, nu se va mărgini însă, când e vorba de fapte bune, numai între marginile înguste ale paragrafului, ci va face totuși aceea, ce știe că poate servi în interesul bisericii și credincioșilor săi.

De această neștrămutată credință fiind noi, credem a face un bun serviciu, publicându în treburile de mai jos, la care Consistoriul din Arad a provocat prin o circulară, ca să răspundă toate oficiile protopopesci și parohiale, după ce acestea le vor fi studiatu cu toată serioșitatea, în înțelegere cu învățătorii, cu comitetele parohiale și cu alți fruntași din comună. Etă întrebările, despre care am vorbit și asupra cărora atragem atențiunea binevoitoare a tuturor preoților aflați în fruntea poporului nostru:

I Cu privire la starea religioasă morală a poporului.

1. Cercetăză poporul regulat sânta biserică în Dumineci și sêrbători sêu nu?
2. Decă nu o cercetăză regulat, cam câte procente o cercetăză din numărul total al populațiunei?
3. Cum o cercetăză bărbații, cum femeile, cum tinerii și bătrânii? Câte procente din aceștia umblă regulat la sânta biserică?
4. Cum cercetăză poporul sânta biserică în sêrbătorile mari?
5. Ține poporul și alte sêrbători afară de cele prescise de ritualul bisericeii, și cari sunt acelea?
5. Ce dispozițiun s'au luat de oficiul parohial, sêu de acesta în conțelegere cu comitetul parohial pentru ameliorarea frecuentațiunei bisericeii în Dumineci și în sêrbători din partea poporului, și cu ce succes?
7. Cari sunt cauzele, pentru cari nu cercetăză credincioșii sânta biserică, și cari ar fi mijlocele, pentru delăturaarea aceloră cauze?
8. Cum și prin cine se eșecută cânrările rituale în Dumineci și în sêrbători? Eșecută tinerimea școlară cântările rituale în Dumineci și sêrbători?
9. Se mărturiseșcă, și se cuminecă credincioșii în posturile mari, sêu nu? Decă se mărturiseșcă, și se cuminecă,

cari o facă acesta: tinerii sêu bătrânii, și cari se retrag dela sânta cuminecătura? mai departe la cei bolnavi, când chiamă casnicii pe preot, ca să-i împărtășeșcă cu șfintele taine?

10. Cum petrecă credincioșii în Dumineci și sêrbători timpul afară de orele de biserică? Petrecă ei acestu timp acasă, în familiă, sêu în alte locuri și anume unde?

11. Au ômenii datina să lucreze în Dumineci și sêrbători? Ce felu de lucruri sêvêrșeșcă, și când? Sêvêrșeșcă ei atari lucruri după servițiulu divin, sêu chiar și în decursul servițiului divin?

12. Se întâmplă în comună escese și crime? și decă da, atunci ce felu de escese și crime se întâmplă?

13. Țin credincioșii sântele posturi regulat, sêu numai în parte?

14. Cum cercetăză credincioșii sinodele și comitetele parohiale? Arată, și desvôltă dênșii destul interesu față de viața constituțională-bisericășcă, sêu nu? și decă nu, cari sunt cauzele?

15. Se țin regulat ședințele comitetelor și sinodelor parohiale, și decă nu, cari sunt cauzele?

16. Cum se administreză banii bisericeșci? Sunt ei depuși în case de păstrare, sêu sunt elocați la credincioși, sêu investiți în realități? Ce dispozițiun s'au luat în timpul din urmă pentru asigurarea și sporirea averii bisericeșci?

II. Cu privire la viața casnică familiară.

În ce stare se gășeșcă viața familiară a credincioșilor, și anume:

1. Susțin soții unul față de altu credința conjugală, sêu nu? și decă nu, cam câte casuri se ivesc la anul de rumperea credinței conjugale, și la cari clase din popor se ivesc astfel de casuri, la cei sêraci, sêu la cei mai cu dare de mână?

2. Cări sunt cauzele, pentru cari se ivesc casuri de rumperea credinței conjugale, și anume: se întâmplă astfel de casuri din motive de câștig de bani sêu alte daruri, sêu din alte îndemnuri regretabile?

3. Cum se rêsibună în astfel de casuri bărbatul față de femeia și femeia față de bărbat?

4. Obvină în comună, și astfel de casuri, ca fețele cășătorite să sufere în nepăsare una față de alta rumperea credinței conjugale?

5. Se bucură părinții de sporirea numărului membrilor familiei (de copii) sêu nu?

6. Cum este raportul dintre bărbat și femeia întru conducerea afacerilor casnice? Care dintre soți: bărbatul sêu femeia, sêu amândoi în buna

înțelegere au cuvântul hotăritoru întru conducerea afacerilor casnice?

7. Cu ce se hrăneșcă poporul din comună (cu pâne, mălaiu, carne, legume, lapte, brânză și altele)?

8. Pregătesc femeile pâne bună și sciu pregăti bine bucatele?

9. Să fierbe în fiă-care și de mâncare, sêu numai în zile de sêrbătoare și de lucru mai greu?

10. De câte ori se nutreșcă credincioșii la și? Mânăcă ei regulat, la o anumită oră, sêu nu? Mânăcă toți membrii familiei de odată; sêu doră pe rând.

11. Care este îmbrăcăminte poporului? Ține poporul cu rigore la portul strămoșeșcă, remasă din bătrâni, sêu a făcutu în portu înoiri? Și decă da, ce felu de inoiri?

12. Sunt hainele, pe cari le pôrtă poporul, făcute acasă, sêu cumpărate?

13. Hainele, cari se fac în casă, se fac din materii brute produse de însași familia, sêu din materii brute cumpărate?

14. Să se numeșcă cu numele fiă-care vestmântu, pe carele îl pôrtă bărbatul, femeia și pruncii, și să se arete, cari din acele vestminte sunt făcute acasă de însași familia, și cari sunt cumpărate pe bani și de unde? Cari sunt scumpe, și cari sunt mai eftine? Stă prețul, pe carele îl dă poporul pe haine în raportu cu câștigul sêu?

15. Cum se îngrijesc părinții de crescerea pruncilor până la timpul de școlă, și anume îi hrăneșcă regulat? cu ce vestminte îi pôrtă? Îngrijesc de dênșii, ca să fiă în deplină curățeniă și peste totu se dau pruncilor îngrijirile, pe cari le recere o bună educațiune?

16. După-ce pruncii ajungă etatea de școlă, îngrijesc părinții, ca să cerceteze școlă regulat.

17. După-ce eșă pruncii din școlă, cu ce se ocupă în zilele de lucru și cu ce în dumineci și sêrbători? și anume: a) Încep ei a lucra la economia, de care se ocupă părinții, sêu îndeplinesc alte lucruri? Ce lucră în această etate pruncii, și ce lucră fetițele? b) În zile de sêrbători și Dumineca unde și petrecă pruncii în etatea, după-ce eșă din școlă, cum își petrecă, și cu ce jocuri se distragă, mai cercetăză ei în etatea această din când în când școlă, se mai ocupă cu cetirea și scrierea? c) Instrușcă mamele pe ficele lor în cunoștința afacerilor casnice, și anume: întru a ferbe și în lucrurile de mână, întru a cose și a țese?

18. Cari sunt datinele la contragerea cășătorielor? — și anume: a) În care etate se cășătoreșcă feciorii, în care fetele? b) Cum se pregătesc mirele pentru cășătorie, — cum se pregătesc mirêșă, — cum se pregătesc socrii?

Ce zestre dau părinții fetelor? Ce avere duc feciorii în viața casnică familiară? d) Câte zile ține ospățulu? cam ce sumă se cheltuesce la un ospățu la ômenii sêraci, la ômenii de mijloc și la ômenii de frunte din comună? e) Este usu, că cășătorinții se facă contracte de cășătorie, și decă da, — unde le facă acestea și prin cine?

19. În casuri de morburii, cum îngrijesc casnicii de bolnavi, — aduc ei medicu sêu nu? și decă da, în ce stadiu al morbului aduc mediculu? Chiamă credincioșii în casuri de morbu pe preoți să le sêvêrșeșcă taina sântului maslu, sêu alte rugaciuni, — sêu nu?

20. Obvenind casuri de morțe, — cum se pregătesc corpurile celor reposați pentru înmormântare? Se scaldă, sêu nu? Cum, și când se îmbracă morții?

21. Este datina a se priveghia mortulu? Cum, prin cine și în ce chip se întâmplă priveghiu?

22. Se ține după înmormântare pomêna? Cam câte sume se speseză pe mâncare și beutură la pomêna și la priveghiu: la ômenii sêraci, la ômenii de mijloc și la ômenii de frunte din comună?

23. Cam la câtă sumă se urcă șpeșele de înmormântare, — de unde se procură cele trebuinșose în înmormântări, precum: sicriulu, luminile, și altele?

24. Câte pomeni se facă după cei reposați în primul an și când? Se țin pomeni pentru cei reposați numai în anul primu după morțe, sêu și în anii următori? și decă da, până la alu câtelea an? Ce mâncări și bețuri se dau la pomeni? Cam câtă sumă constă o pomêna? Cum mergă ômenii la pomêna, invitați, sêu neinvitați?

25. Ce se întâmplă cu vestmintele, remase după cei reposați?

26. Se facă după înmormântare parastase sêu alte slujbe pentru cei reposați și când se facă aceste parastase și slujbe?

27. Este usu în comună, ca ômenii se facă testamente? Decă da, cine face testamentele și când se facă acelea, imediatu înainte de morțe, sêu până când ômenii sunt încă sănătoși și în putere?

III. Cu privire la starea culturală a poporului.

1. Trimite bucuros poporul pruncii săi la școlă, în timpul câtă ține obligamentul de a cerceta școlă cuotidiană? și preste totu arată poporul destul interesu față de școlă noastră confesională? ér decă nu, ce este cauza, și ce dispozițiun s'au luat de oficiul și comitetulu parohial pentru ameliorarea frecuentațiunei școlare și cu ce succes?

2. Câte procente din comună sciu ceti și scrie?

de șlêpoviță, lumina lui cea strălucitoare, uruitulu trășurilor, i-se părea, că o ia cu sine în învâlmășala lui cea mare. Ea e flămândă, ea pôte fi a ori și cui... În fața ei vede o brutărie, și se gândeșcă la mica ei fetiță, care dôrme sus într'o odăiță rece.

Deodată zăreșcă pe bărbatu-sêu, ca pe un sârântoc, proptindu-se de case; îi alêrgă înainte și se uită dreptu la el în fața plină de spaimă.

„Ei, ce aduci?” grăi ea aprôpe neînțelesu.

Elu nu răspunde nimicu și își plêcă capulu.

Ea, palidă ca morțea, se sue pe trepte înainte lui, ca să ajungă în odaia ei pustie.*)

IV

Mititica în odae nu dôrme. Ea e deștêptă, și viseză și se uită la muculu luminărei, care arde trist în colțulu unei mese. Nu știe nimenea, de ce lucruri grozave și de ce focu e cuprinsă față copiliței de șapte ani, ale cărei trășuri palide și seriôșe îi dau aspectulu unei

*) Ômenii cu mai puține mijloca șed în mansarde, adecă în odăițe în catulu celu mai de sus, sub coperișu.

femei înainte în vîrstă.... Ea șede pe o ladă, singura mobilă, ce mai era în odăiță. Piciorușele ei gôle atêrnă în josu ér cu mânil ei delicate, ca de păpușă, adună sdranțele de pe lângă ea, cu care e îmbrăcată, pentru ași acoperi peptulu. Unu focu mare simte șirmana acolo, pe care bucurôsă l'ar stinge... Ea viseză.

Ea n'a știut ce sunt jucăriile. Nu a mers și nu merge la școlă, de-ore-ce nu are încălțăminte. Își aducea încă bine aminte, că odată, pe când era încă mititică, o scosese mamă-sa la plimbare prin sôre. E multu timp de atunci. Avea o altă locuință pe vremea aceea, dér de atunci nu și aduce aminte să fi avut zile mai bune, totdeuna a dusu fôme... Este grozavu lucrulu acesta, și biata de ea cântă sêlău pricêpă de ce este astfel, și cu tôte acestea nu este în stare sêlău pricêpă. Are totu omulu de pe pământu fôme?... A totu cercat șêrmana să se deprindă cu ea, dér nu i-a fostu cu putință. Credea, că este prea mică, și că trebe cineva să fiă mai în etate, ca să pôta pricepe ce este fômea. Biata ei mamă știa de șigură, ce trebe să nu spui copiilor, ce trebe să

tăinușcă față de copii, cu tôte acestea, decă șêrmana copilă ar fi îndrășnită și ar fi întreat-o, că de aceea e omulu în lume ca să flămêndeșcă, sêu ca să trăieșcă într'o așa murdărie ca asta, ce ar fi știut răspunde?... Într'aceea aruncă ochii la ferêștră, unde era atêrnată velința de pe patu, se uită la pârêș și la goliciunea din mansarda asta care era murdară afar' din cale, și cum nu știe de sine, se credea, că se află în odae caldă, mobilată cu scule frumôșe, și închidea ochii ei vășători, pentru ca să mai vadă încă-odată aceste lucruri frumôșe. Așa vede ea biata în vis, ér prin pleôpele ei, jumătate deschise vedea muculu luminării, și i-se părea, că este o lumină de aur fără sfârșitu în care ar puté ea petrece multă vreme. Afară însă șueră vântulu aspru și străbate prin crepăturile ferestrelor până la ea și o cuprinde o tușă înecăciôsă. Lacrimile se ivesc în ochii ei, și pică când și când de pe gene.

Mai înainte vreme o cuprindea frica când era singură. Acum însă s'a dedat cu necazurile și îi este tot-atăta. Cum n'a mâncat de eri, gândeșcă în sine că mamă-sa a plecatu ca să aducă o

bucată de pâne. Acestă idee îi face bine, o umple de bucurie și își închiesc felu de felu de lucruri, vede parcă, cum își taiă pâne, cum mânușcă, și cum în cele din urmă se jôcă cu pânea.

Mamă-sa de-odată intră în odae, ér tată-sêu închise ușa. Mica loră copilă sêu uita uimită ta amândoi și deorece vede că nici tată-sêu, nici mamă-sa nu-i dică nici o vorbă, începe ea șêrmana să le strige: „Mi-e fôme! mi-e fôme!”

Tată-sêu își plêcă capulu în palme și șgriburesce într'unu unghiu alu odăii, obosit și fără să dică ceva oftêză adênc. Mamă-sa, înecată în plânsu, se apropiă de ea și cêrcă să o adôrmeșcă. O acopere pe șêrmana fetiță cu tôte sdranțele, ce le mai gășeșcă prin odăi și îi vorbesce spuindu-i să fiă cu minte și deștêptă și să se culce. Copila însă clânșânindu-i dinții în gură și cu unu focu mare în peptu, se ridică cu putere, își înceștêză nervosu mânil apucându pe mamă-sa de după gât, și o întrebă încetinelu:

„Spune-mi, mamă, pentru-ce ne este fôme?”

I. C. Frunză.

3. Este între oamenii din comună cu cunoștință de carte, și între cei cari n'au umblat la școlă vre-o deosebire în privința vieții lor religioase-morale, în privința vieții casnice-familiale și în privința vieții economice? Dacă da, în ce se arată această deosebire și anume: sunt oameni, cari au umblat la școlă, și au învățat carte, mai religioși, mai morali, mai capabili de a-și purta lupta pentru existență, decât cei ce n'au umblat la școlă? Er decât nu, care este cauza?

4. Este în comună activată școala de repetițiune cu pruncii dela 12—15 ani? Cine ține cu adulții prelegeri, și decât da, ce succese s'au obținut prin școala de adulți? Este această școlă cercetată, seu nu?

5. Dacă nu este în comună activată școala de repetițiune, cari sunt cauzele și pedecile, pentru cari până acum nu s'au putut activa? Ce dispozițiune s'au luat pentru activarea acestei școle și cu ce succes? Și cari ar fi mijlocele, prin cari s'ar pute activă?

6. Este în comună dezvoltată la credincioși gustul de cetire, și decât da, — ce fel de cărți cetesc? Er decât nu, cum s'ar pute dezvolta la oamenii adulți gustul de cetire și de învățatură?

7. Este în comună coră de plugari? De când este înființată, cine îl conduce? Și contribuit-a eorul de pluguri, de când există și în ce măsură la ridicarea și înaintarea stării religioase-morale și intelectuale ale poporului?

8. Sunt prunci din comună la școlile medii: la gimnasia, școle reale, seu civile, și la alte școle superioare? Câți sunt de aceștia, și cu ce se susțin la acele școle?

IV. Cu privire la viața socială a poporului din comună.

1. Cum trăiesc oamenii din comună unii cu alții, și anume: rudeniile între sine, vecinii și cunoștinții unii cu alții?

2. Se ajută unii pe alții în casuri de nenorociri, spre exemplu, când se întâmplă focuri, seu alte pagube, sară oamenii în ajutorul celor nenorociți, seu nu?

3. Sunt aplecați oamenii din comună la sfârși, la neînțelegeri și procese unul în contra altuia? Și decât da, în ce mod se împacă aceste neînțelegeri? prin cine se poartă procesele, și cum se termină acele procese?

4. Ce fel de petreceri sunt îndătinat în comună? Unde și când se țin jocurile?

5. În care an al etății încep feciorii și fetele a umbla la jocuri? Cum se îmbracă feciorii și fetele pentru joc. Sunt jocurile pentru feciori și pentru fete costisitoare, și cam ce sume cheltuiesc un fecior, seu o fată pentru a participa la joc.

6. Au jocurile în forma și modul, cum se practică în comună, influință bună asupra dezvoltării tinerimei, seu doră influință demoralizatoare? Cum s'ar pute apăra jocurile de acele influințe demoralizatoare?

V. Cu privire la starea și dezvoltarea economică a poporului.

1. Cu ce fel de ramă de economie se ocupă poporul din comună? Se ocupă el numai cu cultivarea pământului seu doră și cu măiestrii și cu negoț? Dacă da, cu ce fel de măiestrii și cu ce fel de negoț se ocupă?

2. Păstrează poporul pământul strămoșesc, moștenit din bătrâni? Seu doră-l vinde cu ușurință.

3. Este poporul sêrguincios la lucru, seu nu?

4. Cultivă bine și rațional pământul extravilan și după ce sistem de economie lucră pământul?

5. Cum cultivă grădinile? Se ocupă cu cultivarea legumelor și a pomilor? Și decât nu, cari sunt cauzele, pentru cari nu se ocupă cu aceste soiuri de cultură și de câștig?

6. Se ocupă poporul cu prăsirea vitelor, cu prăsire de cai, vite cornute,

de oi, de galițe, seu alte ramuri de economie cum sunt: albinele, vermii de mătase și altele?

7. Se întâmplă desu în comună licitațiuni pentru datoriă în contribuțiune seu pentru datorii la bance, seu pe la oameni privați, — și decât se întâmplă, cine cumpără în astfel de casuri pământurile puse în licitațiune?

8. Sunt îndatorați oamenii din comună? și decât da, unde și la cine? În ce formă sunt îndatorați, cu cambii, seu cu obligațiuni intabulate? spre ce scop fac datoriile?

9. Este lăpitu în îmbrăcăminte lucsul la popor, la bărbați, fete seu femei? și în ce constă lucsul lăpitu?

10. Cum întrebuințază credincioșii câștigul realizat prin lucrul mânilor lor? Sunt dâșii deprinși la cruțare, seu prădeză acel câștig pe beuturi seu pe lucruri, din cari nu au nici un folos?

11. Este lăpitu vițul beției la popor? Ce fel de beuturi se béu în comună? Béu numai bărbații, seu doră și femeile și pruncii? Dacă există acest rău, cari ar fi mijlocele pentru sanarea lui? Ce dispozițiuni și cu ce succes s'au luat până acum în această privință?

12. Venit până acum biserica în ajutor credincioșilor cu averea, seu cu sfatul ei — intru susținerea și înmulțirea averii acelora, și decât da, cum și în ce formă, când a venit biserica în ajutor și cu ce succes?

13. Peste totu cari ar fi mijlocele, prin cari poporul nostru s'ar pute dezvolta mai cu succes și mai repede pe terenul economic?

Escriere de Concursu.

Cu terminu până în 25 Decemvru a. c. st. n. inclusiv se escrie concursu: pentru 5 ajutoare de câte 20 fl. și pentru 5 ajutoare de câte 10 fl., preliminate în adunarea generală a despărțământului ce s'a ținut în Zernesci la 27 Iuliu a. c. și aprobate de comitetul central din Sibiu spre a-se împărți învățăcelor de meserii. Deși în înțelesul hotărârii aduse în ședința dela 15 Aug. la punctul IV, sub comitetul despărțământului III în Făgăraș va conferi ajutoarele specificate învățăcelor români, cari sunt născuți pe teritoriul despărțământului, decât vor produce, pe lângă cererile lor următoarele documente autentice: a) Atestat de botez, b) atestat de paupertate; c) contractul încheiat cu măestru și: d) atestat despre purtarea morală și desteritatea concurrentului.

Făgăraș, 6 Noemvru 1890.

Sub comitetul despărțământului III al Făgărașului.

Invitare.

La adunarea generală estra-ordinară a Reuniunii pentru infrumșurare din Brușovă, ce se va ținé Duminecă în 16 Noemvru anul cur. în sala Sfatului la 11 ore a. m.

Singurul obiect de pertractare va fi propunerea pentru înființarea unei grote și terase la pôlele stîncei celei mari de sub Têmpa, după planul și devisul ce se va prezenta totodată.

Avisu.

On. acționari ai institutului de credit și economii „Someșana“, cari restéză cu solvirea ratei a IV-a de 20% după acțiunile subscrise, sunt rugați să binevoescă până la sfârșitul lunei curente a-o răspunde. Ratele V și VI-a din urmă de câte 15% plătite înainte de terminu, se vor fructifica cu 5%.

Deșiu, la 6 Noemvrie st. n. 1890.

Diracțiunea institutului de credit și economii „Someșana“.

Caracterul.*)

I. Formarea caracterului.

4. Influența căsătoriei.

Bunătațea femeii, nu ochii ei frumoși
Să mă câștige. *Shakespeare.*

Sântul Augustin dize: Dacă Dumneșu ar fi destinat femea să fiă stăpână peste bărbatu, el ar fi luat-o din capul lui; de ar fi fost să fiă servitoarea bărbatului, ar fi făcut-o din piciorul lui. Dér elu a destinat-o să fiă asemenea lui și să fiă soța lui, de aceea a luat-o din còstele bărbatului.

Soța, este numirea ei adevărată, căci fără îndoelă femea are a dovedi cele mai bune însușiri ale ei față cu alții prin inclinările și simțimintele ei. Ea este destinată dela natură a fi doica genului omenesc; e destinată a căuta pe cei ce au lipsă de ajutor, a nutri și a susține pe cei ce îi iubim. Ea este spiritul apărător, este scutul vetrei, pe care o îmbrățișeză cu veselie și cu mulțămire. Femea este din fire milosă, blândă, răbdătoare, cu abnegare, iubitore, nădăjditoare și încredătoare; privirea ei lătesce lumina ca și sòrele, încăldându inimele reci, alinându suferințele, alunghându întristarea.

S'a dîșu, că femea este ângelul celor nenorociți. Ea ajută celor slabi, rădică pe cei căduți, mângăie pe cei ce suferă. Este semnificativ, că o femeie a zidit cel dintâiu spital. S'a dîșu, că or și unde suferă o ființă omenescă, suspinele sale chiamă în ajutor o femeie.

Când Mungo Park, alungat de bărbații dintr'un sat african, se pregătia, părăsit de omenire și flămând cum era, a se culca sub un pom, cu totă vijelia și cu tôte că jură împrejur se plimbau multe de animale sêlbatice, și s'a făcut milă de elu unei sêrmane Negre, care întorcându-se din câmpu l'a luat cu sine în coliba ei și i-a dat de mâncare și adăpost. Mungo Park dize, că această pățaniă l'a mișcat mai adencu ca or-ce alta în multe sale călătorii. Când elu zăcea în colibă, binefăcătoarea lui chiamă la sine pe tôte vecinele și rudele ei, spre a tórce bumbac cu ele și au torsu așa împreună până târziu în nopte. Torcându femeile negre cântau, în cel din urmă o femeie tineră încep să cânte cu voce blândă și jalnică dîcându: „Era mare vijeliă, ploua de vêrsa, omul alb șede afară, flămând și obosit. Elu n'are mamă, care s'e aducă lapte, n'are nevastă, care să fi măcinat grâu pentru elu.“ Celelalte răspundeau totu cântându: „Las' să fim prietinoșe cătră omul alb, căruia mamă-sa nu-i pòte ajuta.“

Acastă pățaniă în sine pòte fi neînsemnată, adauge Mungo Park, pe mine însă în starea mea de atunci m'a mișcat.

Istoria ne dă multe de exemple pentru aceea, cum femea pòte să se milostivescă de oameni cu totul străini; vom aminti numai scaparea lui Moise prin ficia lui Faraon și a.

Dér înainte de ce femea ar pute trăi pentru alții, cu câtu mai multu nu trebuie ea să trăiescă pentru sine însăși, pentru propria ei fericire? Ca să pòtă ea ajunge la această țintă este neapărat de lipsă ca printr-o creștere sănătòsă să se facă, ca ea să fiă mai multu de sine stă-

tătoare, să se pòtă stăpâni pe sine câtu se pòte mai multu și să aibă încredere în propria ei forță, totodată însă să nu-și uite nici de cultivarea inimei ei.

Dacă este să nu cadă stindardul curățeniei în societate, atunci creșterea tinerimei femeesci, ca și a celei bărbătesci, trebuie să correspundă una alteia și să țină pasu una cu alta. O curată fire femeiescă trebuie nu numai să fiă însoțită de-o curată fire bărbătescă, ci trebuie să fiă chiar sprijinită de ea; căci legea moralei este totu așa de importantă pentru acesta, ca pentru ceea. Părerea ce domnesce în multe părți, că bărbatului, tocmai pentru că este bărbat, pòte se nu-i pese de moralitate și pòte să comită nepedepșit ceea ce ar păta pe femeie pentru totdeuna, această părere nu numai subminză temelile moralității, dér se răsbună și forțe amară față cu omul singuraticu, care se închină ei, și se răsbună nu numai față cu elu, ci și față cu urmașii sêi.

Bărbatul ca și femeia ar trebui dér, atâtu cu privire la sine însuși, câtu și cu privire la binele societății întregi, ar trebui dîcem să trăiescă în curățenie și virtuos și să se ferescă de or-ce lucru opus în gândurile, cuvintele și faptele lor, precum se feresce omul de un venin omoritor, care odată înghițit, nu pòte niciodată să fiă scos din trup, ci ròde mereu mai departe și de multe ori nimicesce tôte fericirea vieții.

Aici vom atinge un punct delicat pe care profesorul de etică îl lasă la o parte, pedagogul îl încunjură, părinții îl pun sub afurisenie, cu tôte că acesta este unul din cele mai însemnate puncte, ba în genere cel mai însemnat. Se crede a fi un lucru nedelicat, de a-și aminti numai de iubirea dintre persoane de sex diferit; și tinerimea n'are prin urmare altă idee despre iubire, decâtu cele imposibile, ba adeseori cele ridicule ale romanilor. Acestu puternic și neînvingibil simțământ, trebuința de a iubi, pe care natura în a sa înțelepciune a plântat-o atât de adencu în inima femeii, așa că tôte a ei fire se conduce de ea — pe când în viața bărbatului nu predominesce așa de multu — acesta trebuința de a iubi de regulă este lăsată în voia Domnului, în locu de a fi condusă în înțelepciune, și decât este de lipsă a se tăia buruienile și mărăcinele ce cresc printre ea.

De sigur, că nu este cu neputință — deși natura în punctul acesta urășce tôte regulele și prescrierile — de a întipări spiritelor tinerimei astfel de idei, ca să pòtă să deosebescă între iubire adevărată și falsă, și ca înainte de tôte să-și păstreze curățenia moravurilor și nepătarea, fără de care viața este numai o vale a nebuniei și a miseriei. De ce să nu pòtă fi învățat tinerimea, decât nu de a iubi înțelepțesce, cel puțin de a se ferde patimile ușurate și vrednice de desprețuit, cari așa adese-ori protanéză numele iubirei? — Dîsu-sa, că iubirea în înțelesul ei ordinaru este o nebunie; dér iubirea în tôte înalta ei curățenie, în tôte abnegarea și în totu devotamentu ei nu numai că este o urmare, ci chiar cea mai bună dovadă pentru tăria morală. Filosoful Schleiermacher, un bărbat de cari sunt puțin, se asemănă pe sine cu un pom, ca-

*) După Smiles-Schramm. A se vedé Nr. 231 alu „Gaz. Trans. din anul curentu.

reși întinde toate crăcile, toate rădecinile după iubire.

Când omul este primitiv și încântat pentru frumusețea morală, când se poate chiar uita pe sine admirându-o, atunci se dovedește foarte tare influența moralizătoare a acestui sântământ, care ne face să putem învinge pe deplin egoismul nostru.

Prin această dumnezească patimă, lumea rămâne tânără, ea este vecinica cântare de lăgană a omeneirii. Ea acopere tinerețea cu o strălucire de rose, er capul bătrânețelor îl acopere cu o cunună de rațe. Ea înfrumusețează prezentul, înseninează trecutul și face să lumineze plin de mângâiere viitorul. Iubirea, care se întemeiază pe stimă și pe admirație, curăță și înalță sufletul omului și ne scapă de servitutea sensurilor. Ea nu cere altă preț decât pe sine însăși. Ea ne înulfă blândea, simpatia, credința și încredere reciprocă, ba ea formază și înalță în unele privințe și puterea spirituală, ea face pe om înțelept, cum dice poetul Browning; și așa cele mai mari spirite au iubit cu cea mai mare credință, precum sufletele mari fac ca ori-ce sântire, ori-ce patimă se fiă mare, ridică și sfințesc ori-ce adevărată plăcere. Insuși sântul deștept și aduce la valoare însuși, cari înainte dormeau; el mărește sufletul, ridică nisuițele și impintenează energia. Una din cele mai frumoase laude, ce s'au făcut vre-odată unei femei, a fost aceea a lui Steele către Lady Elisabeta Hastings; el dice: iubirea către ea a fost pentru mine ca și o creștere mântuitoare. În acest sens femeia este cel mai bun crescător, căci ea singură crește uman și iubind.

Este cunoscută povestea de adencă însemnată a lui Platone. După această poveste bărbatul și femeia nu sunt decât numai jumătăți despărțite ale unui întreg, care mereu se ating una pe alta și nisuesc a se uni, din care cauză fiă-care iubesc în celalaltă aceea, ce-i sântă lui însuși. Der în idea întregirei zace tocmai neasemănarea părților, și în adevăr iubirea isviresce mai adeseori din această neasemănare decât din asemănare. Cicero se exprimă astfel în privința acesta: Natura n'a voit ca toate însușirile bune să se întrunescă într'un singur sex, și de aceea ea a dat unui sex, ceea ce-i lipsea celuilalt, pentru ca să aibă lipsă unul de altul.

Se poate der susținé, că nici bărbatul nici femeia nu cunosc lumea cum se cade, până ce nu sunt legați în armonia unul cu altul și cu lumea prin iubire. Numai iubirea face pe bărbat bărbat, er pe femeia, femeia.

(Va urma.)

HIGIENA.

„Tratatul bolilor acute infectătoare.”

Sub titlul acesta va apăre în curând o interesantă scriere pentru igiena poporului, al căreia autor este dl. Simion Stoica, medic de cerc în Rodna vechiă. Recomandând cu totă căldură această scriere interesantă și de mare folos pentru trebuințele poporului nostru, lăsam să urmeze din cuprinsul cărții, asupra căreia vom mai reveni, următorul capitol:

Pojarul.

(Morbillus, Masern, Rougeola.)

Pojarul este o bolă locală, care pe lângă fenomenele infecției generale, străbate în piele și în membrana mucosă a organelor de respirație. Morbiditatea constă în umflarea stratului papillar și al lui Malpigi.

Dintre toate bolile contagioase ale pielii, pojarul este cel mai cunoscut. În patria noastră tot la 3, la 5 ani, ia dimensiuni epidemice. Orașele mari mai în fiă-care an sunt bătute de pojar. Deși se poate ivi în ori și care perioadă a anului, totuși mai adeseori îl vedem toamna și primăvera. La noi de regulă e considerat ca o bolă specială a pruncilor, pentru că cei mai mulți încă în etatea prunciei au fost epuși infecției. Estensiunea epidemică atâră mai mult dela numărul persoanelor, cari niciodată n'au trecut peste infecția morbidă, seu dela intervalele mai lungi, ce au trecut dela o epidemie până la alta.

Scrutătorilor nici până acum nu li-a succés a descoperi elementul lui morbid. Salisburi, Kallier și alți autori afirmă, că cauza pojarului ar fi nise organisme microscopice, cari se cuprind în sângele și secrețiunile bolnavilor. Aceste afirmări însă nu sunt deplin constatate. Trebuie deci să presupunem, că pojarul, tocmai ca și scarlatul, la început se nasce din influința și din condiții esteriore necunoscute. E probabil, că elementul morbid după ce a pântuns în corpul omeneș, dă ansă la formarea unui venin (contagiu), care aduce cu sine morbiditate și la alți indiviși sănătoși. Veninul pojarului se cuprinde în saliva (scuipatul) gurei, în mucositatea nărilor, în lacrimi și în buburuzele petelor produse în urma infecției.

Inoculările seu altuirile făcute cu sânge și cu alte secrețiuni dela bolnav în timp de 7—14 zile produc efecte morbide.

Că cineva să fi infectat, e destulă contactul imediat, seu și șederea în aerul din jurul bolnavilor, deorece sudorile pielii și aerul expirat al moliștilor încă trebuie să fiă infectat. Atât obiectele și vestmintele mănjite cu produse bolnavicioase, cât și cele ce au stat mai lung timp în aerul infectat, încă sunt mijloce acomodate pentru lăptirea bolii.

Substanța contagioasă, după ce a intrat în corp prin circulația sângelui, se aședă în mai multe puncte ale straturilor superficiale ale pielii unde produce inflamații parțiale și erupțiuni esantematică.

Niemayer și Mayr susțin despre pojar, că acesta e mai lipicios în perioada premergătoare, alții din contră sunt de părere, că în stadiul despoierii. Cei ce au trecut odată peste pojar, deși n'au așa mare înclinare, totuși pot fi moliști și mai de multe ori. Acesta am constatat-o cu ocaziunea epidemiei, ce a bătut la 1880 în cercul Rodnei, când în una și aceeași epidemie unii dintre băieți au suferit efectele morbului și de două ori.

Inclinarea spre pojar e foarte lăptă, putem dice, că neînsemnată trebuie să fiă numărul acelora, cari în etatea prunciei n'ar fi trecut peste el. Tocmai înclinării nemărginite a pruncilor se atribute și estensiunea lui epidemică. Cei mai înaintați în etate, mai rar se bolnăvesc decât cei mai tineri, ceea ce dă a înțelege, că adulții au trebuit să fi fost infectați cu ocaziunea epidemiei din pruncie. Aplecarea spre pojar atât e de mare și generală, încât și feții se pot nasce cu el.

Fenomenele pojarului. Precum cele mai multe dintre morburile infectătoare ale pielii, așa și pojarul are mersul lui regulat și constatător din 5 perioade:

a) *Perioda incubării* (stadium incubationis) începe dela momentul infectării

și durază până ce se arată fenomenele morbide, un interval de 8—13 zile. Infecția se simte însă bine, în această perioadă. Unii dintre ei presimțesc nise semne de guturai în nări și de catar în organele de respirație. Temperatura corpului dovedește urcare moderată, fără de-a rămâne staționară, bună-ora ca și semnele frigurilor catarale.

b) *Perioda premergătoare* (stadium prodromorum) variază între 3 și 10 zile urcarea stabilă a temperaturii e pronunțată cu fiori repețiți și cu semne catarale în ochi, în nări și în ducturile de resufare. Căldura urcă până la 39—40° C. Bolnavii se căiesc de căldură estordinară, cu sete mai mare, le lipsese, apetitul și sunt cuprinși de dureri apăsătoare în membrele corpului. Pelița ochilor, plină de lacrimi, se vede roșietică din cauza iniectării vaselor de sânge. Pe frunte se simte nise dureri neuralgice. Pelița mucosă a nărilor, aflându-se în inflamația catarală, astupă nările și iriteză, producându dese strămutări, tocmai ca și la guturai. Din nări curge mucosită abundantă, câte-odată mes-tecată și cu sânge. Interiorul gurei se simte uscat și înghițtoarea cam genată. Vorbirea și tusea sunt răgușite. Urcarea temperaturii abia ține mai mult de 24 ore, după aceea erăși scade la gradele normale de 36—37 și de multe ori tot scădută rămâne până la finitul perioadei. Catarul ochilor și a ducturilor de resufare rămâne neschimbat. La gură și la înghițtoare pelița este punctată cu o mulțime de pete roșietice și marcate. De sine se înțelege, că tot așa asemenea varietăți trebuie să percurgă și în membrana organelor respirătoare, ceea ce o esplică tusea răgușită și din tonurile fluierătoare audite prin ascultarea peptului.

c) *Perioda erupției* (stadium eruptionis) se introduce prin urcarea temperaturii la 30—40° C. și nică nu decade până ce erupția nu și-a ajuns culminațiunea. Ține câte 3—4 zile.

În perioada erupției toate fenomenele mai dinainte au caracter mai grav. Pulsul e frecventat, purtarea bolnavilor neliniștită, la copii mai mici sunt și convulsii. Pe obraz și pe temple pielea e puțin roșietică și cam umflată. Tot pe aceste regiuni prind a se arăta buburuzi mărunte și puncte roșietice, cari prevestesc ivirea petelor pojarului. Ele sunt foarte numeroase, în privința mărimii periferiale le putem asemăna cu capurile de bumbaci (gămăliile acelor), ori cu sântă de linte. Mai pronunțate sunt cele de pe membrana catarală a ochilor, a nărilor și a buzelor. Colorea lor la început palidă, apoi roșietică, în scurtă vreme devine mai întunecată. Petele mărunte continuă a se estinde pe grumaz, pe pept, pe mâni, pe fole și pe extremitățile inferioare. Pe obraz, pe spate și pe pept sunt mai numeroase și mai dese decât pe celelalte părți ale corpului.

În timp de 3 zile erupțiunea s'a și finit, așa că pe când petele de pe părțile superioare încep a și perde colorea roșietică, cele de pe părțile inferioare se află încă în deplină înflorire.

Estensiunea periferială a petelor e de 1—5^m. Forma lor e cam ovală, cu margini neregulate și cu vârful ridicat puțin peste suprafața pielii. Ele sunt marcate prin piele sântoasă unele de altele. Mai multe pete contopite la oaltă, observate mai cu sântă la cele de pe obraz, schimbă și forma lor mai dinainte.

d) *Perioda înfloririi* (stad. florescentiae) cuprinde în sine completa dezvoltare a petelor. Ferbințela își ajunge culmea în această perioadă, care ține ca 2 zile și după aceea eră scade. Petele în ordinea după care s'au ivit în scurtă vreme dispar, lăsându în urma lor nise puncte pigmentate. Fenomenele catarale se moderază. Lacrimarea ochilor și scurgerea mucosă a nărilor se

reduce. Tonul apare mai curat, tusea mai ușoară și mai rară. C'ună cuvânt bolnavii își recăstigă starea de reconvaliscență. Cam la 8—9 zile ferbințela scade, esantemele dispar și bola intră în:

e) *Perioda despoierii* (stad. desquamationis). (Va urma.)

Literatură.

Atragem atențiunea d-lor învățători dela școlele populare asupra următoarelor cărți didactice, care au fost recomandate cu multă căldură din parte critice:

1. *Fizică pentru școlele populare*, de D. Făgărășan, preț 30 cr., leg. 35 cr.

2. *Geografie pentru școlele populare române* de D. Făgărășan și S. Moldovan, preț 25 cr.

3. *Geografie pentru școlele elementare*, de Dr. N. Popu, broș. 25 cr.

4. *Istoria patriei în legătură cu istoria universală*, de S. Moldovan, preț 26 cr.

Cărțile au apărut în editura librăriei H. Zeidner din Brașov, care tot la 10 exemplare procurate pune la dispozițiunea d-lor învățători câte un exemplar gratuit pe sântă școlărilor sântă.

Din traista cu minciunile.

Ungurul pe carul de foc.

Când a blagoslovit Dumneșu pe Turdeni cu drum de fier, a plecat și un Ungur până la Ghiriș să vadă cum este călătoria cu carul de foc. A mers bietul de el și pe drum i s'a făcut rău și nu șia sântă manul cum să și ajute. La Ghiriș, aproape amețit, se dete jos din cupeul de clasa a treia și merse repede la medicul local.

„Mi e rău de tot, d-le doctor, dice Ungurul. „Am stat în cupe cu spatele înainte m'a apucat amețelile.”

„Veți ce om fără chibzuală est D-ta. De ce nu te-ai rugat de unul diu tovarășii de drum, ca să schimbi locurile. Se întâmplă de multe ori că i vine cuiva rău, și decă rōgă pe cineva din partea cealaltă, schimbă locul cu plăcere”, grăi doctorul.

„Așa este d-le doctor, m'ași fi rugat eu bucuros, der în partea cealaltă nu ședea nimenea. Eram singur în cupe.”

MULTE ȘI DE TOTE.

O vorbă a Țarului.

Se scrie din Petersburg: „Țarul Alecsandru și-a esprimat față de ministrul de culte Deljanoff marea sa displăcere asupra îmbrăcăminteii negligiate a mai multor studenți universitari din Petersburg, pe cari i-a întâlnit la o excursiune a sa. Studenții au trecut pe lângă echipagiul imperial într-o toaletă foarte defectă și pe lângă aceea și beți. Ministrul Deljanoff respunse, că studenții aceștia simplu n'au mijlocele de a și face uniforme mai bune, — în Rusia cum se șie toți studenții portă uniforme. La acesta respunse Țarul. Decă cineva are bani să se imbecă, poate și ca să se imbrace cum se cade. Eu văd, că va trebui să mă decid a comanda studenților și uniforme din casseta mea privată. Sunt obicnuit să mi-se stōcă din casetă pentru mii de alte lucruri, de ce să nu se găsesc în ea bani și pentru câteva uniforme de studenți.”

Dare pe titlul de noblețe.

Se comunică din Paris, că deputatul socialist Moreau a făcut în camera propunerea de a șterge în Franța titlul de noblețe, respective să se permită purtarea lui numai decă se va plăti dare. Deputatul propune următoarea dare anuală: Pentru simplul „de” 500 franci pentru titlul de cavaler fr. 1000, pentru baron a tū 5000 franci, viconte 10000, conte 20000, Marchisul se plătesc 30.000, Ducele 50.000, Prin-

ful 100,000: unu printu cu titlul de Altea 250,000. Pentru sotia nobilulu, care vrea sa pastreze titlulu, va ave sa plateasca jumtate si pentru fia-care copilul minoren, ca sa aiba dreptulu de a purta titlulu, va trebui sa plateasca cu 25% mai multu.

Unu omu cu coda.

La unu copilul cam de 11 ani dusu in spitalulu din Natal capitala Rio Grande do Norte in Brasilia, pentru o umflatura la calcaiu si la glisna piciorulu stangu, mediculu Dr. Belso Caldas a descooperitu unu jocu ciudatu alu naturei. Spinarea acestui copilul se continuu in forma de costa. Continuarea acesta se incarliga ca coda unei maimute; deja a ajunsu lungimea de 8 degete; se pare, ca ea cresce dupa cum cresce copilulu. Copilulu se trage din parinti tari, sanatosi, este de altmintrelea crescutu regulatu, desuptu si spiritualminte dezvoltatu normalu.

Peire.

"Prairie Journal" din America nordica aduce urmatorulu anuntu. "Capetenia Haynsiloru ofere 1000 de cai unui tineru albu, cinstitu, care e bine recomandatulu si vrea sa-i ia in casatori o fiica de 18 ani. Tinerulu trebuie sa se asece pe teritorulu Indianiloru si sa se pricepa bine la agricultura, care va trebui sa o predea si Indianiloru. Caii pretuescu 50-80 de mii dolari. Tinera indianu e de statura mijlocia, cu trasuri regulate, ochi negri, peru pomposu si forme compacte. E bine crescuta si placuta.

Frumose stari.

Institutulu statisticu din Roma publica nisce date aprupe de necreputu. Elu arata, ca in Italia esista 336 comune fara cimitire, cari isi arunca mortii in biserica, intr'o suterana. Peste 200,000 de omeni locuescu in 37,203 de pivnite, absolutu nesnatoase. 9000 isi au locuintele sapate in stanci. In 1700 comune mananca omenii pane numai la serbatoru; in 4965 comune omenii nu mananca carne din cauza saraciei.

In 600 comune nu poti capeta ajutoru medicalu, in 104 suferu de bola "malaria". Numarulu infeciatorulu de pelagrosa este de 110,000. La 100 locuitoru se vinu 63 analfabetu, cari nu cunosc cartu.

Sciri comerciale.

In septemana trecuta negoțulu peste totu a fostu mai slabu, comande pentru esportu puține, cereri pentru consumulu dinantru de asemenea. In manufacturi negoțulu a fostu ceva mai viu.

In cereale scirile de pe pietele externe, in decursulu septemanei, cea mai mare parte ferme.

Grailu. In Budapesta a fostu negociatu cam mole la inceputulu septemanei, din cauza temperaturu. In decursulu septemanei inse prețulu a devenitu mai fermu incheiandu in urcare vr'o cativa cruceri. Mișcarea cam 140.000 m. metr.

Secara. Din cauza, ca consumantii dela noi s'au aprovisionatu in septemana trecuta; in septemana acesta s'au cam abstinutu dela cumparare. Pasindu inse vienesii ca cumparatoru, prețulu s'a reabilitatu. Mișcarea cam 8000 maji metricu.

Porumbulu vechiu s'a negociatu putinu; celu nou a avutu tendinta de urcare.

Colonial. Negoțulu a fostu mai viu. Notezu zaharulu rafinatu 33.50-33 fl., cub 33.75-33.25; Cafeua Ceylon 205-193 Moca 194-186.

Pastioasele. Negoțulu nu pote lua dimensiune mare, din cauza ca s'au facutu puține legume in acestu anu si provisiunea in piata este mica. Fasolea alba mare notezu fl. 7.50-7.75; Lintea 6-8 fl.; mazerea, prețu urcatu, 10.75-11 florin.

Nuci s'au adusu in piata 400 maji

metr.; Transilvanene fruntea s'au vendutu cu 26-28, de Debitinu cu 20 fl. Unsore de porc s'au oferitu cu 55 fl. cu vasu cu totu, fara vasu s'a vendutu cu 52.50. fl.

Lanuri. Tergulu a inceputu deja, pana acum s'a prezentatu numai furnisori pentru armata.

Pei. S'a prezentatu marfa mai putina de cum se asepta, cu tote acestea prețulu au scađutu fața cu septemana trecuta. Pei de oi serbesci s'au platitu 100 K. cu 65-67 flor., de Bosnia 66-67. Pei uscate de asemenea s'au adusu puține in tergu, negoțulu se pote desvolta in septemana viitoare. Pentru pei uscate se arata cumparatoru putini.

Trageri la sorti.

Table with columns for dates (Losuri dela 1860 3 Nov. Seria 306.) and numbers. Includes sub-sections for 'Crucea rosia ung.' and 'In amortisare seriele'.

Crucea rosia ung. 3 Nov. 2047/40. 3120/27. 3389/48. 5638/17. 6592/36. 6708/46. 7023/39. 10702/10. 11013/48. 11887/5. 11980/4.

In amortisare seriele 136. 1351. 2031. 2146. 3128. 5792. 6165. 7399. 7505. 7343. 10069. 10750, III, - tragerea urmatoare 1 Februarie.

Table with columns for dates (Braunschweig. 1 Nov. ser. 17. 73.) and numbers. Includes sub-sections for 'Crucea ros. ung.' and 'Bucuresci'.

Crucea ros. ung. 31 Oct. 98/26. 291/46. 773/67. 775/26. 1010/31. 1244/58. 1497/66. 1514/93. 1542/21. 2327/2 2332/1 2567/91. 2591/67 2607/50. 2781/31. 2956/57. 3114/24. 3386/10. 3431/18. 3447/91. 3524/24. 3692/10. 3822/28. 4035/26. 4129/49. 4242/74. 4295/15. 4362/99. 4396/16. 4968/33. 5099/74. 5336/85. 5457/58. 5585/16. 5638/32. 5697/93. 5795/75. 5834/31. 6076/80. 6176/57. 6356/79. 6359/11. 6533/53. 6541/51. 6569/62. 6774/52. 6851/8. 6866/78. 6902/99. 6988/89. 7050/41. 7055/92. 7081/12. 7171/12. 7215/51. 7231/13. 7270/97. 7383/89. 7421/36. 7435/4. 7618/6. 7788/86; in amortisare seriele 204. 310. 565. 568. 773. 1237. 1265. 1536. 1594. 2034. 2274. 2960. 3474. 4089. 4236. 4380. 4559. 4628. 4976. 5799. 6204. 6265. 9418. 6607. 6811. 7145. 7372; tragerea urmatoare 1 Martie.

Bucuresci 20 fr. 1 Nov. Seriele 14. 52. 122. 161. 229. 277. 283. 565. 748. 852. 888. 1222. 1371. 1477. 1776. 1919. 1946. 2213. 2262. 2296. 2468. 2497. 2893. 2896. 3401. 3408. 3421. 3499. 3563. 3746. 3830. 3849. 3939. 4071. 4163. 4277. 4688. 4718. 4775. 5134.

5171. 5182. 5319. 5342. 5373, 5382. 5510. 5648. 5668. 5763. 5768. 5852. 6177. 6203. 6437. 6704. 6844. 6979. 7409. 7465.

Rectificare. In N-rulu din Dumineca trecuta s'au strecuratu nisce greșeli de tiparu la tratatulu despre "Caracteru." Astfelu in motto de Schakespeare trebuie sa se dicu: "bunatatea femeii, nu ochii ei frumoși etc." in locu de: "bunatatea femeii cu ochii ei frumoși" etc. Er la sfersitu are sa se cetesca corectulu asa: Marele Temistocle a preferitu mai bine a da pe fiica sa unui barbatu cinstitu seracu, decatu unui barbatu bogatu cu moravuri dubioase etc., in locu de: "unui barbatu cinstitu cu moravuri dubioase etc."

Calendarul septemanei. Table with columns for months (Otomvrie, Brumarelb.) and dates (1890, zilele septem.).

Meseriașulu Românulu. Asociațione de Creditu și Depuneru Brașovu. Estrasu din Maestru pro 31 Octomvrie n. Dare. Avere.

Table with columns for 'Contulu' and 'Avere'. Lists various financial items like Capitalu subscritu, Cuote de plata, Depuneru, etc.

Brașovu, 31 Octomvrie 1890. Iuon Lengeru George M. Zanesco directoru esec. casieru-comptabilu. P. Nemesu vice-președinte.

Tergulu de rimatoru din Steinbruch. La 3 Oct. n. starea rimatoriloru a fostu de 114.685 capete, la 4 Nov. au intratu 791 capete si au esitu 945 remanendu la 4 Nov. unu numeru de 114.531 capete. - Se notezu: marfa unesurca veche, grea dela 41 1/2 cr. pana la 42 1/2 cr. marfa unurescu tinera grea dela 43 cr. pana la 43 1/2 cr., de mijlocu dela 44 cr. pana la 44 1/2 cr. usora dela 45 cr. pana la 45 1/2 cr. - Marfa țeranesca grea dela - pana la - cr. - de mijlocu dela 43 cr. pana la 44 cr. usora dela 42 cr. pana la 43 cr. - Marfa de Romania, de Bakony grea dela - cr. pana la - cr. transito mijlocia grea dela - cr. pana la - cr. insu transito usora dela - cr. pana la - cr. insu transito usora dela - cr. pana la - cr. transito dto teposa grea dela - cr. pana la - cr. transito mijlocia dela - cr. pana la - cr. Marfa serbesca grea dela 42-42 1/2 cr. transito, mijlocia grea dela 42-42 1/2 cr. transito, usora dela 40-42 cr. Porci ingrasati de unu anu dela - cr. pana la - cr., ingrasati cu cucuruzu dela - cr. pana la - cr., ingrasati cu ghinda dela - cr. pana la - cr. Cantariti la gara cu 4 1/2.

Cursulu pietei Brașovu din 8 Noemvrie st. n. 1890. Table with columns for items (Banote romnesce, Argintu romnescu, Napoleon-d'ori, Lire turcesce, Imperiali, Walbini) and values.

Bursa de marfuri din Budapesta dela 5 Nov. n 1890.

Table with columns for 'Semințe', 'Semințe vechi ori noue', 'Produse div.', and 'Cursulu'. Lists various agricultural products and their prices.

Bursa din Bucuresci din 5 Nov.

Table with columns for 'Valori' and 'SE CUMP'. Lists various financial values and exchange rates.

Cursulu la bursa de Viena din 7 Noemvrie st. n. 1890.

Table with columns for various financial items and their values (Zenta de aur, Zenta de hartia, Imprumutul, etc.).

Nicu unu preparatu nu pote sa intruca balsamulu D-ruhu Rosa, (Dr. Rosa's Lebensbalsam) deorece renumele seu se basazu singuru numai pe efectulu escelentu in tote casurile de bole de stomachu si in ce privesce efectulu remane neintrecutu. Balsamulu D-ruhu Rosa din farmacia lui B. Fragner in Praga se afla in tote farmaciile.

Proprietaru: Dr. Aurel Muresianu. Redactoru responsabilu interimalu: Gregoriu Maioru.

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65
p. Meter — glatt und gemustert (ca. 180 versch. Qual), versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depôt **G. Henneberg** (K. und K. Hofliefer.), **Zürich**. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

PATENTE

pentru invențiunii nouă îngrijesce a le dobândi în toate statele biroulă de patente

LUDWIG v. BENEDEK & Cie.

Budapest, Museum-Ring, 10.

recomandată de către înaltul Ministeriu pentru

încrederea inventatoriloră.

Anuală peste 500 obțineri de patente.

357,6-6

Ajutoră grabnică și sigură

pentru

SUFERINTE DE STOMACHŪ ȘI URMĂRILE ACESTORA!!

Mijloculă celă mai bună și eficace pentru mântuirea sănătății, curățirea sucuriloră precum și a sângelui și pentru promovarea unei mistuiră bune este deja pretutindenea cunoscutulă și plăcutulă

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acestă balsamă preparată cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tă măduțore se dovedesce ca forțe folositoră în contra tuturoră greutățiloră de mistuire căreia de stomachă, lipsa de apetită, rigăelei, congestiuniloră, haemorhoideloră etc. etc. In urma eficacității sale a devenită acestă balsamă acum ună sigură și dovedită **medicamentă de casă poporală.**

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispozițiã!

FIȚI ATENȚI!!!

Spre a evita înșelătorii, facă pe ficine atentă, că fiecare sticlă cu **Dr. Rosa's Lebens-Balsam**, care singură numai de mine este preparată după receta originală, este învilită în hărtiã grosă albastră, care poartă în lungulă ei inscripția: **Dr. Rosa's Lebens-Balsam** din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205-34 în limba germană, boemă, ungară și franceză, și cari suntă provădute cu alăturata marcă a fabriciei luată sub scutulă legală.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabilă se pôte procura numai în

Depozitulă principală ală producătorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler“
Prag 205-3.

In **Budapesta**: la farmacia I. von Török.

Tôte farmaciile din **Brașovă**, precum și tôte farmaciile mai mari din monarchia Austro-ungară au deposite din acestă balsamă de viață.

Totă de acolo se pôte avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

ună medicamentă sigură și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscută în contra tuturoră inflamațiuniloră, răniloră și umfăturiloră.

Acesta se întrebunțează cu succesă sigură la inflamațiuni. la stagnațiunea laptelui și întărirea țiteloră cu ocaziunea întărcării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariții (ulcerațiuni la degete, la întărituri, umfături, tumorea glanduleloră limfatică, lipome etc. — Tôte inflamațiunile, umfături, întărituri se vindecă în timpulă celă mai scurtă; la casuri însă, unde s'a formată deja puroiu absorbă buba și o vindecă în timpulă celă mai scurtă fără dureri.

In cutiōre à 25 și 35 cr.

FIȚI ATENȚI!!!

De ôrce alifia de casă universală de Praga se imităză forțe desă, facă pe ficine atentă, ca singură numai la mine se preparăză după receta originală. Acesta este numai atunci veritabilă, decă cutiōrele din metală galbină, în cari se pune, suntă înfășurate în hărtiã roșă pe care s'află tipărită în 9 limbi explicațiunea cum se întrebunțeze. împachetate și în cartōne vinete — cari suntă provădute cu marca fabriciei de mai susă.

Balsamă pentru auđă.

(Gehör-Balsam)

Celă mai probată și prin multe încercări celă mai temeinică medicamentă pentru vindecarea auđului greu și spre redobândirea auđului perdută. 1 Flacon 1 fl. 324,26-18

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașovă.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașovă la Pesta

Trenulă de persōne: 10 ôre 32 minute sēra.

Trenulă accelerată: 2 ôre 43 minute după amēđi.

Trenulă omnibus: 4 ôre diminēța.

2. Dela Brașovă la Bucuresci:

Trenulă de persōne: 5 ôre 30 minute diminēța.

Trenulă accelerată: 2 ôre 33 minute după amēđi.

Trenă de măruri cu vagōne de persōne: 12 ôre 23 min. după amēđi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașovă:

Trenulă de persōne: 5 ôre 20 minute diminēța.

Trenulă accelerată: 2 ôre 23 minute după amēđi.

Trenulă omnibus: 10 ôre 31 minute sēra.

Ună învățăcelă

(română)

din casă bună, care posedă pe lângă limba sa maternă, **limba germană și maghiară**, se acceptăză în negoțulă de coloniale

IOANŪ DUȘOIU & FIU.

Brașovă.

461,2-1

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potă cumpēra în tutungeria **I. Gross**, și în librăria **Nicolae Ciurcu**.

In allen Trafiken und Galanterie-Geschäften.

General-Depot: OTTO KANITZ & CO., WIEN. 323.26-23

No. 10403-1890.

462,1-1

PUBLICAȚIUNE

„Preliminariulă despre venitele și cheltuelile comunei orășenesci Brașovă pentru anulă 1891“, împreună cu tôte dovedințele aparținētoare, este pusă în sensulă §-lui 125 ală art. de lege XXII din anulă 1886 la oficiulă primarului, strada porții Nr. 63, în timpă de 15 zile spre vedere.

Fiă-cărui purtătoră de dare comunală îi stă în voia liberă a-și face observațiunile sale la acestă preliminară, până în 20 Noemvre 1890.

Brașovă, 5 Noemvre 1890.

Magistratulă orășenesci.

Anunț.

Imi iau libertatea a aduce la cunoscința onoratului publică, că am deschisă în *pieță*, **Tergulă Inului No. 27,**

UNŪ ATELIERŪ DE CROITORIA

Praca mea îndelungată pe acestă terenă și perfecționarea în studiulă croitului academică mă pună în pozițiã de a pută corēspunde pe deplină cerințeloră on. publică la tôte ocaziunile cu ce este mai *bună, solidă și plăcută*, și voiu pută corēspunde oră și cărei încredințării, ce cade în sfera croitoriei *prompt și după modă*.

Apelândă dér la sprijinulă binevoitoră ală onor. publică imi permită tot-odată a-lă asigura, că nisuința mea totdeuna va fi, a câștiga deplina mulțămire a clientelei mele prin o lucrare conșciențioasă și promptă.

Cu distincă stimă
Nicolau Turcu,
croitoră.

47

Szám 210!-1890 tkvi.

460,1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíroság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csepes János végrehajthatónak Plesa George végrehajtást szenvedő elleni 54 frt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a brassoi kir. törvényszék a fogarasi kir. járásbíroság területēn lévő Nagy vajdalfalvan fekvő a nagy Vajdalfalvi 12 szám tjkvben foglalt

18 (20 f.	1638	12 f.	2605	5 f.	3952	7 f.
19 (12 "	1664	10 "	2774	1 "	4169 (1 "
301	18 "	1824 (3 "	2884	5 "	4171/1(3 "
438	15 "	1825 (8 "	3125 (10 "	4250	4 "
639	3 "	1960/2(3 "	3126 (4 "	4287	3 "
650	18 "	1961 (7 "	3254 (2 "	4441/2	5 "
788	4 "	2086	5 "	3255 (18 "	4447	9 "
860	6 "	2109	2 "	3301	10 "	4525/2	1 "
940/2	6 "	2161	3 "	3411	13 "	1/3	12 "
980	10 "	2247	1 "	3412	10 "	1109/12	6 "
1039	2 "	2286	9 "	3413	13 "	4608/2	5 frt.
1199	20 "	2316	3 "	3844	6 "		
1557	15 "	2396	4 "	3910	3 "		

ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890 évi Deczember hó 11-ik napján délelőtt 10 órakor Nagy Vajdalfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi: LX t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíroságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasi 1890 évi június hó 9-én.

A fogarasi kir. járásbíroság mint telekkönyvi hatóság.

Avisă d-loră abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponulă mandatului postală și numerii de pe fâșia sub care au primită điarulă nostru până acuma.